

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 31 stycznia 2024 r.

Poz. 676

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.18.2024.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 25 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

§ 5 ust. 7 Załącznika do uchwały Nr LXX/493/2023 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie regulaminu otrzymywania i wysokości diet przysługujących za udział w pracach organów gminy radnym, przewodniczącemu i wiceprzewodniczącemu rady oraz zwrotu kosztów podróży służbowych.

Uzasadnienie

W dniu 15 grudnia 2023 r. Rada Gminy Grzmiąca podjęła uchwałę Nr LXX/493/2023 w sprawie regulaminu otrzymywania i wysokości diet przysługujących za udział w pracach organów gminy radnym, przewodniczącemu i wiceprzewodniczącemu rady oraz zwrotu kosztów podróży służbowych.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 29 grudnia 2023 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowią art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższymi przepisami:

- Na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych (art. 25 ust. 4);
- Rada gminy przy ustalaniu wysokości diet radnych bierze pod uwagę funkcje pełnione przez radnego (art. 25 ust. 8).

Podkreślić należy, że uchwała podejmowana na podstawie cytowanych unormowań jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto, nie mogą naruszać granic delegacji ustawowej.

Analiza treści Załącznika do uchwały Nr LXX/493/2023 dowodzi, że nie spełnia on w części ww. wymogów. Stwierdzenie to odnosi się do postanowienia zamieszczonego w §5 ust. 7 Załącznika do uchwały, zgodnie z którym *w przypadku opuszczenia sesji bądź posiedzenia komisji przed ich zakończeniem o potrąceniu z diety i jego wysokości decyduje przewodniczący rady lub przewodniczący właściwej komisji*.

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

W ocenie organu nadzoru ww. stwierdzenie przekracza upoważnienie wynikające z przywołanych na wstępie przepisów powszechnie obowiązującego prawa, ponieważ prowadzi w istocie do scedowania kompetencji wynikającej z art. 25 ust 4 ustawy o samorządzie gminnym. Tymczasem, zgodnie z tym unormowaniem to wyłącznie rada gminy władna jest do określenia zasad przyznawania diet radnym, w tym wskazania kiedy, i przy spełnieniu jakich warunków radnemu przysługuje dieta w niższej wysokości. A więc, to do właściwości rady gminy należy wskazanie zarówno przypadków, przy zaistnieniu których radnemu będzie potrącana dieta, jak też ustalenie wysokości tego potrącenia. Natomiast, stanowiąc jak w §5 ust. 7 Załącznika do uchwały Nr LXX/493/2023, zgodnie z którym dieta radnego, który opuścił sesję rady gminy, bądź posiedzenie komisji rady gminy przed ich zakończeniem, może być obniżona przez przewodniczącego odpowiednio rady gminy bądź komisji rady, Rada Gminy umożliwiła Przewodniczącemu Rady Gminy oraz komisji podejmowanie zupełnie dowolnych rozstrzygnięć w tym zakresie. To te podmioty będą mogły swobodnie decydować, czy radnemu zostanie obniżona dieta czy nie, nie będąc ograniczonym w zasadzie żadnymi regulami.

Stanowiąc w ten sposób Rada Gminy Grzmiąca przeniosła część przyznanego jej na podstawie art. 25 ust 4 oraz ust. 8 ustawy o samorządzie gminnym upoważnienia, której to możliwości ustawodawca nie przewidział. Działanie takie uznać należy za istotne naruszenie prawa.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 23 sierpnia 2022 r., sygn. akt III SA/GI 543/22, podzielił pogląd organu nadzoru, co do wadliwej treści takiego zapisu uchwały, który przyznaje przewodniczącemu komisji rady oraz przewodniczącemu rady gminy *dyskrecjonalną władzę decydowania o tym, czy i w jakiej wysokości dokonać potrącenia z diety radnemu, który opuścił obrady Rady Miejskiej lub posiedzenie stałej Komisji Rady Miejskiej przed ich zakończeniem.*

Reasumując, ze względów omówionych powyżej, stwierdzenie nieważności §5 ust. 7 Załącznika do uchwały Nr LXX/493/2023 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 15 grudnia 2023 r. *w sprawie regulaminu otrzymywania i wysokości diet przysługujących za udział w pracach organów gminy radnym, przewodniczącemu i wiceprzewodniczącemu rady oraz zwrotu kosztów podróży służbowych*, jest konieczne i uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński